

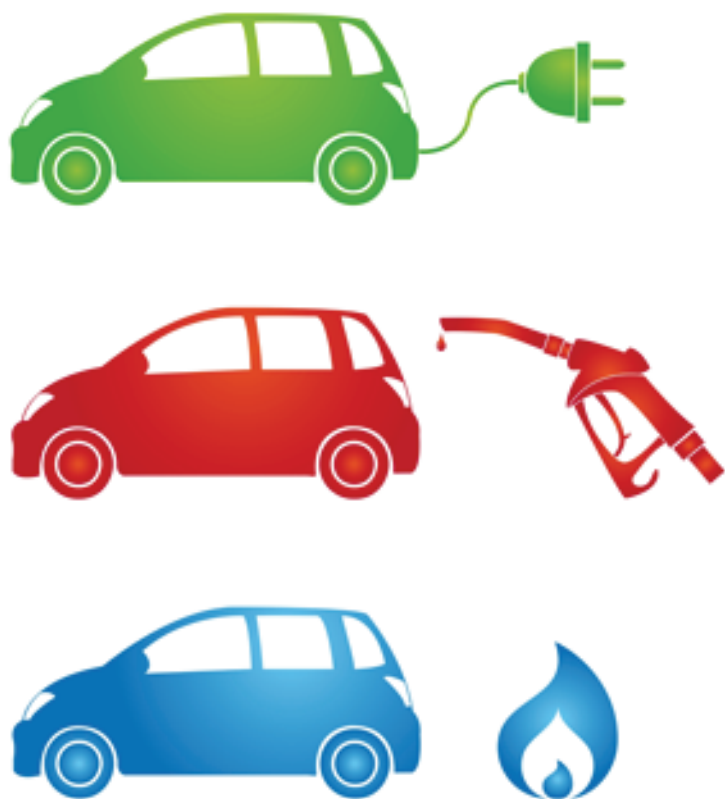
HZN **e** glasilo

Broj 3/2015

Službeno glasilo Hrvatskoga zavoda za norme

U tijeku je revizija norme ISO 22000 o upravljanju sigurnošću hranom

CEN osniva novi odbor za označivanje goriva

Kad svakodnevni simboli postanu umjetnost

Je li vaše radno mjesto sigurno

Obavijest korisnicima nacрта norme za prometne promjenljive nekontinuirane znakove HRN 1123:2002

HZN e-glasilo

Službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme sa
stalnim dodatkom
Oglasnik za normativne dokumente

Godište: 7. 2015.

ISSN 1847-4217

URL: <http://www.hzn.hr>

Izdavač:	Hrvatski zavod za norme MB: 1957406 OIB: 76844168802 Sjedište: Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb Telefon: 01/610 60 95 Telefax: 01/610 93 21
Glavni urednik:	Miran Škerl, ravnatelj HZN-a
Pomoćnik glavnog urednika:	Vladimir Jaram
Tehnički urednik:	Vladimir Jaram
Uredništvo:	Ana Marija Boljanović, Melanija Grubić Sutara, Vlasta Gaćeša-Morić, Boro Jandrijević, Stanka Miljković, Nenad Nikolić, Vladimir Jaram, Miran Škerl
Lektura:	Ivana Canosa
Korektura:	Sandra Knežević
Grafička obrada naslovnice:	Vladimir Jaram
Grafička priprema:	Vladimir Jaram, Sandra Knežević
Izlazi:	dvomjesečno
Uređenje	2015-06-30

Opremu tekstova obavlja uredništvo. Za sadržaj poimence potpisanih priloga odgovorni su njihovi autori. Oni ne iskazuju obvezno stav Hrvatskoga zavoda za norme. Objavljeni prilozi u službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme autorski su zaštićeni. Iznimka su sadržaj, novosti iz HZN, novosti iz europskih i međunarodnih normiranih tijela i s normizacijom povezane aktivnosti koji se mogu objavljivati u drugim stručnim časopisima uz obveznu naznaku izvora i dostavljanje časopisa u kojemu su objavljeni tako preuzeti prilozi. Za priloge iz rubrike Normizacija i Tehničko zakonodavstvo potrebno je zatražiti pisano odobrenje za njihovo objavljivanje od autora i od Hrvatskoga zavoda za norme.

PROSLOV

Poštovani čitatelji!

U ovome broju HZN e-glasila možete pročitati naše stalne priloge o aktivnostima HZN-a i tehničkih odbora HZN-a (HZN/TO) te obavijesti o članovima HZN-a. U ovome broju HZN e-glasila donosimo program rada HZN-a za 2015. godinu. Tu je i obavijest korisnicima nacrtu norme za prometne promjenljive nekontinuirane znakove HRN 1123:2002.

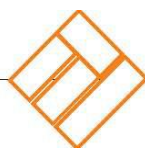
U rubrici *Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija* u ovome broju možete pročitati o tome kako je IEC-ov simbol za električni pogon IEC 60417-5009 izložen u Muzeju suvremene umjetnosti (*Museum of Modern Art – MoMA*) u New Yorku kao dio izložbe "This Is for Everyone: Design Experiments for the Common Good" i prilog o sigurnosti radnoga mjesta, prigodom *Svjetskog dana sigurnosti i zdravlja na radu*, iz IEC-a te iz ISO-a o reviziji međunarodne norme ISO 22000 za upravljanje sigurnošću hrane koja je u tijeku.

U novostima iz CEN-a pročitajte obavijest o osnivanju novoga CEN-ovog tehničkog odbora za označavanje goriva.

Ugodno čitanje!

V. Jaram
pomoćnik glavnoga urednika

Sadržaj 3/2015

Proslov	2
Novosti iz HZN-a	
• Članovi HZN-a	4
• Program rada HZN-a za 2015.	6
• Obavijest korisnicima nacрта norme za prometne promjenljive nekontinuirane znakove HRN 1123:2002	9
Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija	
IEC	
• Kad svakodnevni simboli postanu umjetnost	10
• Je li vaše radno mjesto sigurno	12
ISO	
• U tijeku je revizija norme ISO 22000 o upravljanju sigurnošću hrane	14
CEN i CENELEC	
• CEN osniva novi odbor za označivanje goriva	16

Naslovnica: *Priopćenja iz regionalnih i međunarodnih normizacijskih organizacija*

HZN Oglasnik za normativne dokumente (A1-A92)

ISSN 1847-4217

Članovi Hrvatskog zavoda za norme

Objavljujemo popis redovitih i pridruženih članova HZN-a po vrstama pravnih odnosno fizičkih osoba za koje je Upravno vijeće donijelo odluku do kraja lipnja 2015. godine.

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2015-04-02	2015-06-18
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	11	10
Fizičke osobe	0	0
Ukupno promatračkih članova	11	10
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	181	181
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	21	21
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	10	10
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	21	21
Fizičke osobe – pojedinci	26	28
Obrt – fizičke osobe	7	5
Tijela državne uprave	52	52
Ukupno redovnih članova	324	324
Ukupno članova HZN-a	335	334

NOVI ČLANOVI

Vrsta članstva: REDOVITO ČLANSTVO

PRAVNA OSOBA KOJA OSTVARUJE DOBIT

1. HEP – PLIN d.o.o., Osijek
2. Geoexpert-I.G.M. d.o.o., Zagreb
3. Valard Zagreb d.o.o., Zagreb
4. Neuroth slušna pomagala d.o.o., Zagreb

PРАВNA OSOBA KOJA NE OSTVARUJE DOBIT – JAVNA USTANOVA

1. Centar za rehabilitaciju SILVER, Zagreb

FIZIČKA OSOBA - POJEDINAC

1. Ines Vukasović, Zagreb
2. Igor Oreški, Nedelišće

ČLANOVI KOJI ODUSTAJU OD ČLANSTVA

1. Energo inspekt d.o.o., Samobor
2. Dubravka Čvorišćec, Zagreb
3. Istarski vodovod d.o.o., Buzet
4. Siemens d.d., Zagreb
5. Plus ing d.o.o., Zagreb
6. Plamen d.o.o., Požega
7. Metković Razvoj d.o.o., Metković

HZN

PROGRAM RADA HZN-a za 2015.

U skladu sa zahtjevima Uredbe 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji kojom se uređuje europski normizacijski sustav, svako europsko i nacionalno normizacijsko tijelo mora, barem jednom godišnje izraditi svoj program rada. Program rada mora sadržavati podatke o normama i drugim dokumentima koje europsko i nacionalno normizacijsko tijelo namjerava pripremiti ili mijenjati i dopunjavati, koje ono priprema ili mijenja i dopunjuje i koje je objavilo u prethodnom razdoblju, osim ako se radi o izravnome prihvaćanju europskih ili međunarodnih norma.

Izdavanje programa rada također je obveza koju nacionalna normirna tijela preuzimaju prihvaćanjem WTO TBT *Kodeksa dobre prakse za pripremu, usvajanje i primjenu norma*, a čije je prihvaćanje utvrđeno Sporazumom o tehničkim zaprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Podatke o nacionalnim normirnim tijelima koja su prihvatila *Kodeks dobre prakse, ISO/IEC Information Centre* objavljuje u publikaciji *WTO TBT Standards Code Directory* (www.standardsinfo.net). HZN je *Kodeks dobre prakse* prihvatio 2006. godine.

Hrvatski zavod za norme izdaje program rada u elektroničkome obliku jednom godišnje, a objavljuje ga isključivo na internetskim stranicama HZN-a. On-line pretraživanje programa rada dostupno je na internetskim stranicama HZN-a:

http://31.45.242.218/HZN/Todb.nsf/Web_Prikaz_Rezultata.

HZN PROGRAM RADA 2015 sadrži popis svih izvornih normizacijskih projekata uvrštenih u rad na prijedlog pojedinih tehničkih odbora HZN-a u prethodnom razdoblju.

Za svaki normizacijski projekt u Programu rada navedeni su podaci:

- oznaka normizacijskog projekta
- naslov normizacijskog projekta na hrvatskome jeziku
- naslov normizacijskog projekta na engleskome jeziku
- oznaka faze razvoja hrvatskih normativnih dokumenata
- oznaka tehničkog odbora koji je odgovoran za pripremu i održavanje normizacijskog projekta
- oznaka načina pripreme normizacijskog projekta
- oznaka područja prema Međunarodnoj razredbi norma (ICS – *International Classification for Standards*)
- oznaka međunarodne norme povezane s normizacijskim projektom.

U Dodatku su navedene faze razvoja hrvatskih normativnih dokumenata i njihovi kodovi

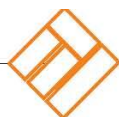
Novosti iz HZN-a

Kratice:

izv - izradba izvorne hrvatske norme

Oznaka norme Designation	Naslov HR Title HR	Naslov EN Title EN	Faza Stage	HZN/TO	Način Method	ICS	Veza s međunarodnim normama Ref. to international standards
nHRN 1132	Humanitarno razminiranje – Osposobljenost, obrazovanje, odgovornost i ovlasti osoblja	Humanitarian demining – Competence, education, liability and authority of personnel	(40.20)	TO 523	izv	03.100.30 95.020	
nHRN 1133	Humanitarno razminiranje – Obilježavanje minski sumnjivoga područja (MSP) i radilišta	Humanitarian demining – Marking of mine suspected area (MSA) and worksite	(30.20)	TO 523	izv	95.020	
noHRN 1134	Humanitarno razminiranje – Izviđanje i redukcija minski sumnjivoga područja (MSP)	Humanitarian demining – Survey and reduction of mine suspected area (MSA)	(30.70)	TO 523	izv		
noHRN 1143	Humanitarno razminiranje – Medicinska podrška i evakuacija	Humanitarian demining – Medical support and evacuation	(30.70)	TO 523	izv		
rpHRN 1149		Methods of testing cement – Determination of the water-soluble chromium (VI) content of cement	(20.00)	TO 74	izv		
ipHRS 1151	"Akustika u zgradarstvu"		(00.00)	TO 43	izv		
nrHRN EN 1991-1-7:2012/Ispr.1	Eurokod 1: Djelovanja na konstrukcije – Dio 1-7: Opća djelovanja – Izvanredna djelovanja	Eurocode 1: Actions on structures – Part 1-7: General actions – Accidental actions	(20.20)	TO 548	izv	91.010.30	
nrHRN EN 1992-1-1:2013/NA	Eurokod 2: Projektiranje betonskih konstrukcija – Dio 1-1: Opća pravila i pravila za zgrade – Nacionalni dodatak	Eurocode 2: Design of concrete structures – Part 1-1: General rules and rules for buildings – National Annex	(20.20)	TO 548	izv	91.010.30 91.080.40	
nHRN EN 1993-1-1:2014/NA	Eurokod 3: Projektiranje čeličnih konstrukcija – Dio 1-1: Opća pravila i pravila za zgrade – Nacionalni dodatak	Eurocode 3: Design of steel structures – Part 1-1: General rules and rules for buildings – National Annex	(40.20)	TO 548	izv	91.010.30 91.080.10	
nrHRN EN 1997-1:2012/NA	Eurokod 7: Geotehničko projektiranje – 1. dio: Opća pravila – Nacionalni dodatak	Eurocode 7: Geotechnical design – Part 1: General rules – National Annex	(20.20)	TO 548/PO 7	izv	91.010.30 93.020	
noHRN EN 13670:2010/NA	Izvedba betonskih konstrukcija – Nacionalni dodatak	Execution of concrete structures – National annex	(30.00)	TO 71	izv	91.010.30 91.080.40	

Faze razvoja hrvatskih normativnih dokumenata

FAZE	PODFAZE							
	00	20	60	70	90			
	Registracija	Početak glavnog postupka	Završetak glavnog postupka	Lektoriranje	Odluka			
					92	93	98	99
					Ponavljjanje prethodne faze	Ponavljjanje tekuće faze	Odstajanje	Prosljeđivanje
00 Faza prethodna	00.00 prijedlog za novi projekt primljen ipHRN	00.20 pokrenuto razmatranje prijedloga	00.60 zaključak o prijedlogu za novi projekt			00.93 prijedlog za novi projekt vraćen podnositelju na daljnju razradu	00.98 odustajanje od prijedloga	00.99 prijedlog za novi projekt prihvaćen
10 Faza prijedloga	10.00 registracija prijedloga projekta pHRN	10.20 glasovanje o prijedlogu	10.60 zaključak o prijedlogu		10.92 prijedlog vraćen podnositelju prijedloga na daljnju razradu		10.98 odustajanje od prijedloga	10.99 prijedlog prihvaćen
20 Faza pripreme	20.00 registracija projekta (projekt upisan u program rada) rpHRN	20.20 početak izrade radnog nacrtu nrHRN	20.60 zaključak o radnom nacrtu				20.98 odustajanje od projekta	20.99 nrHRN odobren za registraciju kao noHRN
30 Faza odbora	30.00 registracija nacrtu odbora noHRN	30.20 izrada/rasprava o noHRN	30.60 prikupljene primjedbe na noHRN	30.70 lektoriranje	30.92 noHRN vraća se radnoj skupini		30.98 odustajanje od projekta	30.99 noHRN odobren za registraciju kao nHRN
40 Faza javne rasprave	40.00 registracija nacrtu hrvatske norme nHRN	40.20 javna rasprava o nHRN	40.60 prikupljene primjedbe na nHRN		40.92 nHRN vraća se u TO ili PO	40.93 odluka o novoj javnoj raspravi	40.98 odustajanje od projekta	40.99 nHRN odobren za registraciju kao nkHRN
50 Faza odobranja	50.00 registracija konačnog nacrtu hrvatske norme nkHRN	50.20 javna rasprava o nkHRN	50.60 prikupljene primjedbe; potvrđen nkHRN		50.92 nkHRN vraća se u TO ili PO		50.98 odustajanje od projekta	50.99 nkHRN odobren za registraciju kao HRN
60 Faza preispitivanja	60.00 registracija hrvatske norme u tisku HRN		60.60 HRN dostupan					
90 Faza preispitivanja		90.20 periodično preispitivanje HRN	90.60 prikupljene primjedbe		90.92 prerada HRN	90.93 HRN potvrđena		90.99 prijedlog TO ili PO o povlačenju HRN
95 Faza povlačenja		95.20 glasovanje o povlačenju	95.60 prikupljeni glasovi		95.92 odluka o nepovlačenju HRN			95.99 povlačenje HRN

ipHRN	<i>inicijalni prijedlog zaprimljen</i>	noHRN	<i>nacrt odbora hrvatske norme</i>
pHRN	<i>registracija prijedloga projekta za glasovanje</i>	nHRN	<i>nacrt hrvatske norme</i>
rpHRN	<i>registracija prijedloga u programu rada</i>	nkHRN	<i>konačni nacrt hrvatske norme</i>
nrHRN	<i>radni nacrt hrvatske norme</i>	HRN	<i>hrvatska norma</i>

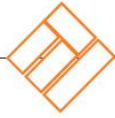
Obavijest korisnicima nacрта norme za prometne promjenljive nekontinuirane znakove HRN 1123:2002

Hrvatski zavod za norme obaviješten je o postojanju neovlaštene verzije norme HRN 1123:2004 *Zaštitne žičane ograde – Tehnički zahtjevi*. Ovim putem želimo upozoriti korisnike navedene norme da ona nikada nije objavljena kao hrvatska norma te da je jedina službena verzija nacрта te norme ona koju je pripremio tehnički odbor DZNM/TO 509, *Cestovna oprema*, a izdao Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM) u lipnju 2002. godine koja nosi potpuno drugačiji naslov *Prometni promjenljivi nekontinuirani znakovi – Znakovi obavijesti – Oblikovanje znakova*, a o čemu je obavijest dana u službenome glasilu DZNM-a broj 5-6/2002.

Nacrt norme nHRN 1123, *Prometni promjenljivi nekontinuirani znakovi – Znakovi obavijesti – Oblikovanje znakova*, povučen je u lipnju 2003. godine o čemu je obavijest dana u DZNM Glasilu 3-6/2003. Pravni je sljednik DZNM-a Hrvatski zavod za norme (HZN).

Napominjemo da su hrvatske norme zaštićene u skladu sa Zakonom o normizaciji i Zakonom o autorskom pravu, da sva autorska prava i prava korištenja normama pripadaju Hrvatskome zavodu za norme te da se norme ne smiju umnožavati ili upotrebljavati ni u kojemu obliku te ni na koji način bez pisane dozvole HZN-a. Također upućujemo korisnike norma da se o statusu norma informiraju putem HZN-ova mrežnoga kataloga, putem e-adrese: normoteka@hzn.hr, prodaja@hzn.hr ili na telefonske brojeve 01 6106 051, 01 6106 052.

Kad svakodnevni simboli postanu umjetnost

IEC-ov simbol za električni pogon u Muzeju suvremene umjetnosti (MoMA) u New Yorku

Ne događa se svaki dan da IEC-ov proizvod postane dio vizualne umjetnosti. IEC-ov je simbol za električni pogon IEC 60417-5009 izuzetak. Izložen je u Muzeju suvremene umjetnosti (Museum of Modern Art – MoMA) u New Yorku kao dio izložbe "[This Is for Everyone: Design Experiments for the Common Good.](#)"

Dizajn u digitalnom dobu

Prema MoMA-i, izložba je dobila naziv prema *tweetu* britanskog računalnog znanstvenika Tima Bernersa-Leeja, izumitelja World Wide Weba, koji je rasvijetlio stadion za vrijeme ceremonije otvaranja ljetnih Olimpijskih igara u Londonu 2012. godine, s jednostavnim *tweetom*: "This is for Everyone" (Ovo je za svakoga).

Jedan od najpopularnijih grafičkih simbola

Simbol za električni pogon ili točnije rečeno gumb stanja pripravnosti (standby button), jedan je od najpopularnijih grafičkih simbola na opremi koji uživa globalnu prepoznatljivost.

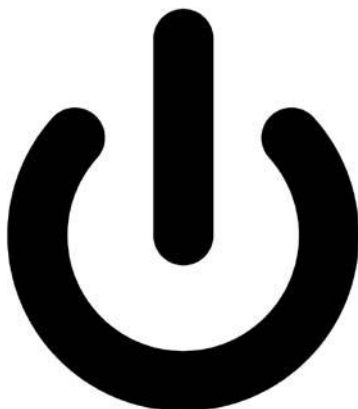
U ožujku 2015. godine postojala su 1272 IEC-ova i ISO-ova standardizirana grafička simbola, a koji oblikuju višezjezični Rječnik grafičkih simbola, na engleskome, francuskome i japanskome jeziku. Dostupan je na adresi www.graphical-symbols.info.

Grafički simboli na opremi

IEC-ov tehnički pododbor (SC) 3C: *Graphical symbols for use on equipment* priprema međunarodne norme koje se odnose na metode i pravila uporabe grafičkih simbola za čovjekovu interakciju s opremom uključujući osnovna oblikovna pravila za grafičke simbole i dizajn grafičkih simbola za određene primjene.

Rani počeci

Tehnički odbor TC 3 jedan je od prvih tehničkih odbora ustanovljenih u IEC-u. U području instalacija, sustava i proizvodnog inženjerstva, tehnički se odbor TC 3 bavi informacijskim strukturama, dokumentacijom i sadržajem dokumenta, uključujući grafičke simbole kao i grafičke simbole za uporabu na opremi.

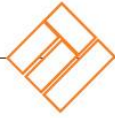

O izložbi

Je li dizajn u digitalnom dobu, koji se tako često svojata kao opće dobro, uistinu za svakoga? Od početnih istraživačkih eksperimenata do složenih, i često osporavanih, hibridnim, digitalno-analognim prikazima pa sve do "univerzalnog" dizajna, izložba *This Is for Everyone* propituje tu temu s djelima iz MoMA-ine zbirke koja veliča očekivanja, i povremeni *skretanje* u stranu, u odnosu na suvremeni dizajn. Izložba je otvorena do kraja siječnja 2016. godine u Arhitektonskoj i Dizajnerskoj galeriji, u MoMA-i, New York.

(Izvor: Janice Blondeau, http://www.iec.ch/etech/2015/etech_0315/wld-2.htm, priredio: V. Jaram)

Je li vaše radno mjesto sigurno

Ljudi na svome radnome mjestu obično očekuju da će radne zadatke izvršavati u zdravoj i sigurnoj okolini. I poslodavci i radnici trebaju učiniti sve što je potrebno da radno mjesto bude sigurno.

Opasnosti na radnom mjestu

Na radnim se mjestima može uočiti puno mogućih opasnosti, npr. automatska vrata koja se trebaju otvoriti i zatvoriti u vremenskom razmaku dovoljnom za siguran prolaz, a na vlakovima ili podzemnoj željeznici želimo da ostanu zatvorena za vrijeme trajanja putovanja. Dizalice na gradilištima koje se mogu srušiti zbog preopterećenja mogu ozlijediti ljude ili izazvati materijalnu štetu. Kemikalije ili drugi opasni materijali koji se upotrebljavaju za vrijeme proizvodnog procesa ili su pohranjeni na radnom mjestu također predstavljaju opasnost.

Međunarodna organizacija rada (*the International Labour Organization – ILO*) obilježava 28. travnja *Svjetski dan sigurnosti i zdravlja na radu (World Day for safety and health at work)* s temom "Pridruži se izgradnji kulture prevencije sigurnosti na radu i zdravlja" ("Join in building a culture of prevention on occupational safety and health (OSH)")

Smanjivanje rizika

Električni i elektronički uređaji i sustavi mogu na radnom mjestu prouzročiti štetu za ljude i okolinu, ako nemaju ugrađene sigurnosne mehanizme koji smanjuju mogući rizik na prihvatljivu razinu.

IEC-ov tehnički odbor TC 56 (*IEC Technical Committee (TC) 56*) osigurava pouzdanost i funkcionalnu sigurnost takvih uređaja i sustava. IEC-ov tehnički odbor TC 56 izdao je, naprimjer, međunarodnu normu koja osigurava metode i alate za ocjenu rizika i pouzdanosti opreme, usluga i sustava tijekom njihovoga životnog ciklusa. IEC-ove međunarodne norme zajedno s IEC-ovim sustavima ocjene sukladnosti pomažu, također, u identificiranju opasnosti izazvanih električnom energijom koje mogu utjecati na radnike i imovinu. One omogućavaju određivanje sigurnosnih potreba i zahtjeva za smanjivanje rizika, električnu sigurnost, obuhvaćajući strujni udar, požar, eksplozije, biološke i kemijske učinke, magnetska i elektromagnetska polja, radijaciju, istjecanje struja, mehaničke opasnosti i one povezane s okolišem.

Te i mnoge druge IEC-ove međunarodne norme pomažu u osiguranju pouzdanosti električnih i elektroničkih alata koje radnici upotrebljavaju u svome radu.

Bezbroj sitnih senzora sačinjava sigurnosne mehanizme kao što su oni koji se nalaze u automatskim vratima, ulazima ili izlazima. Oni su, također, i dio sigurnosnog sustava koji aktivira zračne jastuke u automobilima. Sigurnosni ventili, senzori pritiska i ultrazvučni odašiljači i prijammnici osiguravaju pokretanje alarma ili prekid davanja lijekova u slučaju zakazivanja medicinskog uređaja.

Međutim, tehnologija ima svoja ograničenja. Uz ugrađene sigurnosne značajke i opremu, ljudi trebaju poduzeti sve neophodne mjere opreza, slijediti sigurnosne postupke, pažljivo čitati upute za uporabu te uvijek detaljno provjeriti kako se pravilno koristiti tehnologijom.

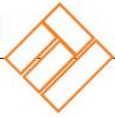
O Svjetskom danu sigurnosti i zdravlja na radu

Od 2003. godine ILO obilježava 28. travnja *Svjetski dan sigurnosti i zdravlja na radu* te globalno promiče prevenciju profesionalnih nesreća i oboljenja. Kampanja je usmjerena na podizanje svijesti međunarodne zajednice o novim trendovima u području sigurnosti na radu i zdravlja te na broj ozljeda povezanih s radom, oboljenja i žrtava na svjetskoj razini.

(Izvor: <http://www.iec.ch/newslog/2015/nr2315.htm>, priredio: V. Jaram)

U tijeku je revizija norme ISO 22000 o upravljanju sigurnošću hrane

Osiguravanje sigurnosti hrane duž čitavog lanca hrane jedna je od najvećih briga modernih društava, u kojima proizvodi na putu prema krajnjem potrošaču ponekad prelaze nekoliko državnih granica.

Otkad je 2005. godine prvi put objavljena norma za upravljanje sigurnošću hrane ISO 22000, sudionici lanca hrane, uključujući proizvođače, potrošače i vlasti, stalno se suočavaju s novim zahtjevima u pogledu sigurnosti hrane. Zbog toga se javila potreba za revizijom norme. U Dublinu je u Nacionalnom normizacijskom zavodu Irske (NSAI), članu ISO-a, od 23. – 25. veljače 2015. održan sastanak ISO-ove radne skupine (ISO/TC 34/SC 17/WG 8) koja je zadužena za preradu norme, na kojem se raspravljalo o potrebnim poboljšanjima norme.

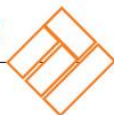
Tijekom prošlogodišnjih konzultacija među korisnicima norme izneseni su nedostaci sadašnje verzije. Zaključeno je da neki nazivi mogu biti zbunjujući jer se nepotrebno ponavljaju, a neki pojmovi nisu dovoljno jasni. Nadalje, nije dovoljno uključena uloga malih i srednjih poduzeća (MSP). Treba razjasniti i procjenu rizika. Te točke koje su iznijeli korisnici pridonijet će procesu revizije norme.

Na temelju povratnih informacija, skupina zadužena za preradu bavit će se sljedećim pitanjima:

- razjasniti neke ključne pojmove, osobito kritične kontrolne točke kojima se mora upravljati, potrebne operativne programe, pristup rizicima, povlačenje i opoziv proizvoda te kombinaciju vanjskih mjera kontrole
- osuvremeniti nazive i definicije
- normu učiniti jednostavnijom i sažetijom
- izbjeći da sadržaj bude u prevelikoj mjeri propisujući
- osigurati bolju obuhvaćenost MSP-a.

Osim toga, ISO 22000 imat će isti format kao i ostale norme za sustave upravljanja te će one sada imati jednaku strukturu sa zajedničkim formulacijama, nazivima i definicijama. To će olakšati život tvrtkama koje se žele certificirati prema nekoliko norma za sustave upravljanja kao što su ISO 9001 i ISO 22000. Usklađeni format osigurat će povezanost tih norma i korisnicima olakšati čitanje i razumijevanje.

Iako su u reviziju norme uključeni, u prvom redu, stručnjaci iz industrije hrane, norma će biti usmjerena i prema drugim korisnicima. Oni uključuju MSP, proizvođače hrane, tvrtke u industriji hrane za kućne ljubimce, predstavnike vlasti koji traže model za izradu propisa koji uzimaju u obzir i upravljanje sigurnošću hrane, čak i proizvođače koji izravno ne "upravljaju hranom", ali njihova djelatnost spada u područje primjene norme, npr. voda.

Mnoge tvrtke i organizacije ne primjenjuju ISO 22000 samostalno nego u kombinaciji s normom za upravljanje kvalitetom ISO 9001, pa otuda želja da se te dvije norme usklade i osigura njihova povezanost.

Nadalje, niz ISO/TS 22002 odnosi se na određene sektore i pomaže im u primjeni ISO 22000 tako što pruža pomagala za izradu potrebnih preduvjetnih programa.

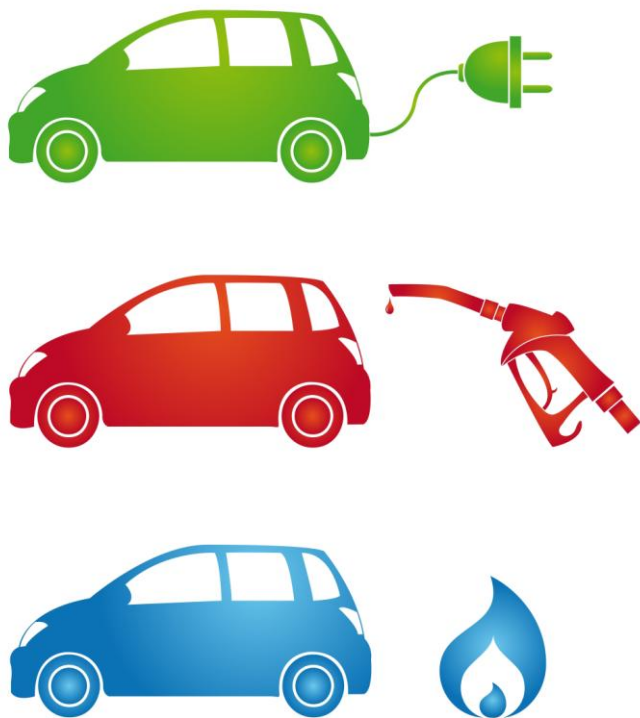
Naravno, čitav taj posao ne bi bio moguć bez usklađenih napora raznih sudionika u lancu hrane. Skupina zadužena za reviziju ponovo će se sastati sredinom listopada i izraditi drugu verziju sadašnjega radnog dokumenta. Sve ide prema planu pa se očekuje da će norma biti objavljena 2017. godine.

(Izvor: http://www.iso.org/iso/home/news_index/news_archive/news.htm?refid=Ref1934, Sandrine Tranchard, prevela: T. Majić)

CEN osniva novi odbor za označivanje goriva

CEN-ova Tehnička uprava (*CEN Technical Board*) je dogovorila i pokrenula, 4. ožujka 2015. godine, osnivanje novoga odbora, CEN/TC 441, s namjerom izrade europske norme za označivanje goriva. Odbor će razviti usklađene grafičke izraze i zahtjeve za označivanje tekućih i plinovitih goriva koja su na tržištu. To uključuje naftne derivate, sintetička goriva, biogoriva, prirodni plin, tekući plin i vodik. Električna energija je isključena iz područja rada novoga odbora.

Rad na ovome projektu osnažit će primjenu članka 7. Direktive o razvoju infrastrukture za alternativna goriva (2014/94/EU). Članak 7. utvrđuje da države članice trebaju osigurati pružanje dosljednih i jasnih informacija potrošačima o kompatibilnosti njihovih vozila s pojedinim gorivima stavljenim na tržište ili na mjestima punjenja električnom energijom. Prema Direktivi te će informacije bit stavljene na mjesta punjenja goriva, benzinske crpke te na

motorna vozila i upute povezane s njima stavljene na tržište nakon 18. studenoga 2016. godine.

Tajništvo novoga odbora nalazi se u NEN-u, (the [Dutch Standardization Institute](http://www.nen.nl)). Prvi sastanak CEN/TC 441 održan je u Bruxellesu 8. lipnja 2015. godine.

(Izvor: <http://www.cen.eu/news/brief-news/Pages/NEWS-2015-004.aspx>, priredio: V. Jaram)

